

Zárszó

A jelen kötet monografikus része két téma köré csoportosított három-három írást tartalmaz. Az első három írás a nyelvészeti és szemiotikai textológiai kutatással foglalkozik általában, a második három írás a szövegkompozíció elemzésével. Egyik téma kutatása sem tekinthető lezártnak, e kötet monografikus része összeállításának célja, hogy a kutatás folytatásához mind visszatekintő, mind előretekintő módon hozzájáruljon.

Ebben a zárszóban a kutatás folytatásához kívánok néhány megjegyzéssel és szakirodalmi utalással hozzájárulni.

1. A *szövegtani* és a *nyelvészeti* kutatás kapcsolatában meggyőződésünk szerint a szövegtani kutatás szerepe az elsődleges. Nem vitatva el az autonóm (azaz külső tényezőnek alá nem rendelt) nyelvészeti kutatás bármely irányzatának létjogosultságát, a szóban forgó kapcsolatban olyan nyelvészeti elméleti keret(ek) kidolgozása szükséges, amely(ek) eleget tud(nak) tenni azon szövegtan(ok) követelményeinek, amely(ek) természetesen nyelvészeti elméleti keretet is fel kíván(nak) venni a szövegtani eszköztárba. Ezzel a megfogalmazással azt szeretném érzékeltetni, hogy jóllehet a mi célunk egy szemiotikai-textológiai szövegtani elméleti keret kidolgozása, és annak szempontjából támasztunk követelményeket az integrálandó nyelvészeti elméleti kerettel szemben is, nem tartjuk a szemiotikai textológiát az egyetlen elfogadható elméleti keretnek. Ezzel egyidejűleg meg vagyunk azonban arról győződve, hogy bármely szövegtannak, amelyik nem akar lemondani a szövegek valamennyi – mind elméleti, mind gyakorlati szempontból – releváns aspektusának tárgyalásáról, figyelembe kell vennie mindazokat a szempontokat, amelyek a szemiotikai textológiában irányadóak

Ennek a tematikának a kutatásához egyrészt a *Szemiotikai szövegtan* eddigi köteteinek tanulmányai, bibliográfiái és repertóriumai szolgálnak hasznos információkat, másrészt a Debreceni Kossuth Egyetemi Kiadó gondozásában megjelenő *Officina Textologica* című periodika 2005-ben publikált 11. kötete (PETŐFI S. JÁNOS: *Adalékok a magyar szövegnyelvészet szövegtani diszkurzusához. Három közelítés.*)

2. A *szövegkompozíció* elemzésével kapcsolatban a következő témák a központiak: organizációformák, referencialitás és korreferencialitás, tényállás-konfigurációk, vertikális és lineáris elrendezés, téma – réma (téma – propozítum) szerkezet, tematikus progresszió, fogalmi sémák és forgatókönyvek, verbális és nem verbális kötőelemek stb.

Ennek a tematikának a kutatásához bőséges irodalom található a voltaképpen elsődlegesen erre a célra létrehozott *Officina Textologica* című periodika köteteiben:

PETŐFI S. JÁNOS:

1997. *Egy poliglott szövegnyelvészeti-szövegtani kutatóprogram.* [= *Officina Textologica 1*]

PETŐFI S. JÁNOS (szerk.):

1998. *Koreferáló elemek – koreferenciarelációk. (Magyar nyelvű szövegek elemzése).* [= *Officina Textologica 2*]

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

1999. *Szövegmondat-összetevők lehetséges lineáris elrendezéseinek elemzéséhez. (Magyar nyelvű szövegek elemzése).* [= *Officina Textologica* 3]

DOBI EDIT – PETŐFI S. JÁNOS (szerk.):

2000. *Koreferáló elemek – koreferenciarelációk. (Magyar nyelvű szövegek elemzése 2: Diskusszió).* [= *Officina Textologica* 4]

PETŐFI S. JÁNOS – SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

2001. *Grammatika – szövegnyelvészet – szövegtan.* [= *Officina Textologica* 5]

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

2002. *Szövegmondat-összetevők lehetséges lineáris elrendezéseinek elemzéséhez. (Magyar nyelvű szövegek elemzése 2. Diskusszió)* [= *Officina Textologica* 6]

PETŐFI S. JÁNOS – SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

2002. *A kontrasztív szövegnyelvészet aspektusai (Linearizáció: téma-réma szerkezet).* [= *Officina Textologica* 7]

DOBI EDIT:

2002. *Kétlépcsős szövegmondar-reprezentáció szemiotikai textológiai keretben* [= *Officina Textologica* 8]

PETŐFI S. JÁNOS – SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

2003. *A kontrasztív szövegnyelvészet aspektusai (Linearizáció: tematikus progresszió).* [= *Officina Textologica* 9]

PETŐFI S. JÁNOS – SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

2004. *A szövegorganizáció elemzésének aspektusai (Fogalmi sémák)* [= *Officina Textologica* 10]

PETŐFI S. JÁNOS:

2005. *Adalékok a magyar szövegnyelvészet szövegtani diszkurzusához Három közelítés.* [= *Officina Textologica* 11]

PETŐFI S. JÁNOS – SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

2005. *A korreferencialitás poliglott megközelítése.* [= *Officina Textologica* 12]

CSÚRY ISTVÁN:

2005. *Kis könyv a konnektorokról.* [= *Officina Textologica* 13]

Ezeknek a köteteknek a tartalomjegyzékét a *Szemiotikai szövegtan* rendszeresen ismerteti a Repertórium részben (lásd a jelen kötet Repertóriumát is.)